

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an . . . 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISILE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSI IUL EPARHIAL.</p>
---	--	--

Declinul Bisericii anglicane.

Biserica este o oază spirituală în deșertul vieții materiale, misiunea ei în lume fiind ridicarea omului deasupra contingentelor pentru a imprima existenței sens etern.

Până când existența omului este preocupată de socoteli pământești, Biserica procură sufletului beatitudinea smulgerii spre trăirile permanentele duhovnicești. Fapt care toarnă vieții un sens înalt; sensul vecinicieii.

Trăirile religioase prin Biserică, au de scop comuniunea omului cu divinitatea, al cărei reflex este trăirea unei vieți morale.

Protestantismul, prin raționalismul exagerat ce-l caracterizează, a deviat de la rostul primordial al Bisericii în lume, fiindcă îndată ce în trăirile religioase precumpănește rațiunea cu logica strâmtă a minții, înlocuind spontaneitatea emoției mistice, trăirile religioase sunt reci, iar moralitatea vieții scăzută.

În lume, Biserica trebuie să conducă, iar nu să fie condusă. Să se coboare pentru ca să înalțe la sine, iar nu ca prin aceea să se degradeze, misiunea ei socială fiind moralizatoare. Deci, toate problemele pe cari le iscă vâltoarele vieții, trebuie necesarmente privite prin prisma spiritualității. În consecință, ne miră faptul că pastorii Bisericii anglicane abordează în predici teme ca fotbalul, făcându-se înflăcărați animatori ai sportului. Unde găsești în astfel de preocupări senzația divinului cu corespondentul ei, recreația duhovnicească? Ce mulțumiri sufletești poate procura un match de fotbal, atunci când atari privești delectează doar ochii trupești? În fine, asemenea probleme în esența lor sunt amorale; degenerând însă, ele sfidează bunul simț moral. Ori cât

am căuta să le transfigurăm sensul, ele rămân în sine lor simple exerciții corporale cari n'au nici un efect pozitiv asupra avântului sufletesc spre exerciții duhovnicești.

Ne-am mărginit aici doar la unul din multiplele cazuri pentru a demonstra că Biserica anglicană tinde spre laicizarea misiunii primordiale a Bisericii primare. Însă decadența aceasta nu s'a oprit la limita abordării unor teme cari prin esență sunt amorale și areligioase, ci s'a alunecat până la tratarea unor teme pe cari ori cum le-am privi, nu pot fi încadrate în repertoriul predicțional al nici unui pastor.

Războiul actual, prin apropierea dintre Anglia și Rusia, a derutat clerul anglican punându-l în serviciul propagandei politice, — încât adeseori pastorii Bisericii anglicane elogiază bolșevismul ca pe „idealul libertății religioase”, după declarația însăși a arhiepiscopului de Canterbury.

Cum bolșevismul este traducerea în fapt a doctrinei materialiste a lui Karl Marx, nu poate fi pusă problema credinței care are la baza ideea spiritualității. Bolșevismul este negarea a tot ceace este religios; în consecință nu poate fi „idealul libertății religioase”, ci negarea și excluderea ori cărei preocupări de credință.

Și în chipul acesta Biserica anglicană, leagănul tuturor libertăților sectare, merge cu pași repezi spre declin.

Factorul psihologic al momentului istoric ne dă explicația acestui simptom: declinul Bisericii anglicane își are sorgința în declinul imperialismului anglo-saxon și viceversa — așa după cum declinul Bisericii romane își avea de cauză declinul imperialismului latin.

Pr. A. Uroș-Doloveanu

P. S. S. EPISCOPUL VENIAMIN IN VIZITAȚIUNI CANONICE.

Rusca-montană

Dacă mai există vreun îndoelnic inspirat de formele de viață ale altor state ori fie numai dintr'o cunoaștere superficială a specificului nostru național, care să afirme că indisolubila legătură dintre Biserică și Stat este o teorie și nu o realitate, atunci cel mai lămuritor lucru pentru atari increduli sunt vremurile pe cari neamul nostru le trăește astăzi.

Da, vremurile de azi ca și bejenia de altădată, pe care istoria a gravat-o adânc în filele trecutului cu toate străngerile de inimă, dar și cu satisfacția justetei în același timp, când după martiriul și renunțările impuse de împrejurări dar suportate cu eroismul și resemnarea învățate de Biserică, Neamul a triumfat, înălțându-și fruntea înseninată din mijlocul tuturor vicisitudinilor și uneltirilor urzite de străini.

...Toate faptele istorice legate în tinda bisericii, toate revoluțiile și frământările naționale, binecuvântate în numele Crucii și a Evangheliei, stau mărturie neclintită de rolul covârșitor ce l-a avut Biserică în atari împrejurări și de roadele îmbelșugate ce-au urmat pentru folosul și binele Țării în urma acestor evenimente.

Și astăzi, când peste veacuri reapar fărâme de cântec pustiit din tulpicile Bucovinei, când Carpații se împurpurează iarăși de focurile de alarmă, Biserică este mereu trează, veghind ca și'n trecut lângă nevoile neamului.

...Următor acestor sfinte tradiții, *Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin* luând toiașul arhipăstorice, a început vizitațiile canonice de toamnă, descălecând în frunțașă comună Rusca-montană la praznicul SS. Arh. Mihail și Gavril.

Înconjurat de P. Cuc. Prot. Ic. Stfor *Romul G. Ancușa*, consilier eparhial, P. C. Pr. *Isaia Suru*, adm. prot. și Protodiaconul *Teodor Roșca*, P. S. Sa este întâmpinat la intrarea în comună de un cordon de călăreți înveșmântați în vechiul port dacic, iar sub arcul de triumf este bineventat de primarul comunei, N. Munteanu, în fruntea autorităților satești. După răspunsul de mulțumire și binecuvântarea arhierescă, înalții oaspeți, încadrați de localnici, se îndreaptă spre biserică, parcurgând un defileu format din premilitari, extrașcolari și elevi, toți împodobiți cu verdeață, flori și steaguri tricolore.

La biserică, în dangăte de clopot, amestecate cu acordurile imnului arhieresc intonat de

școlari, Prea Sfințitul Veniamin este întâmpinat de Păr. Pavel Luca, preotul comunei care înfățișează Stăpânului trecutul de glorie al parohiei și declinul acesteia în urma politicii economice greșite de care a avut parte această comună. Oricare ar fi starea însă, parohienii uită totul de bucuria evenimentului, bucurie pe care Părintele Luca o culege din zâmbetul parohienilor și o cristalizează în sărutul simbolic ce-l depune sficios pe dreapta Arhierelui. Mulțumind preotului pentru cuvintele adresate și binecuvântând mulțimea și din pragul sf. biserici, P. S. Sa, în uralele credincioșilor, urcă treptele spre rânduirea sfintei slujbe.

Biserica destul de spațioasă, s'a dovedit reîncăpătoare pentru numărul credincioșilor localnici, la cari s'au mai adăugat și al celor din împrejurimi, veniți din toată valea Bistrei.

Sfânta Liturgie a oficiat-o însuși Prea Sfinția Sa, înconjurat de un sobor alcătuit din P. On. Prot. Romul G. Ancușa, consilier eparhial, apoi preoții Isaia Suru, adm. prot., Gh. Adam-Voislova, Al. Nicoliciu-Glimboca, Ioan Racoveanu-Ferdinand, Pavel Luca din loc și protodiaconul Teodor Roșca, răspunsurile corale fiind date de elevii de școală.

O bucurie fără seamăn a provocat credincioșilor hirotonirea în cadrul liturghiei arhieresci a candidaților Mircea Ionescu întru preot și Gheorghe Alexandru întru diacon, ambii trimiși de Arhiepiscopia Sibiului pentru a primi Taina Preoției la noi.

Solemnitatea cetirii actului de duhovnicie de către P. On. Prot. Romul G. Ancușa cu dicțiunea și vocea eclesiastică stărnitore de flori, înălțătoare ca și întreg ceremonialul cu care Păr. Teodor Roșca, protodiaconul și „Cucuzelul“ episcopiei, a condus Prea Sfințitului „...pe cei veniți spre hirotonire...“ au edificat pe toți cei de față despre sfințenia și majestatea ierarhiei noastre bisericești. Răspunsurile îndătinate cu slujba arhierescă au fost conduse de dl *Gheorghe Borlovan*, sexagenarul nostru consistorialnic, care înamorat de cântecul de strană pe care l-a deprins în anii de pedagogie, colindă eparhia cu orice ocazie, dându-și contribuția sa prețioasă.

La finea sf. Liturghii, Prea Sfințitul nostru episcop în asistența aceluiași sobor, sportit cu cei doi nou hirotoniți, a celebrat Te-Deum-ul pentru ziua onomastică a Majestății Sale Regelui Mihai I.

După încheiere, Părintele Episcop adresându-se mulțimii, desvoltă citatul biblic spus oar ecând de Mântuitorul învățăcelilor și apostolilor: „rămâneți întru dragostea Mea“.

Cu chipul blând, cu vocea calmă și obsedant de convingătoare și cu o înlănțuire de evenimente care te poartă prin subtilitatea textelor sfinte ca apoi să te pogoare în mijlocul realităților pe azi, Prea Sfințitul Părinte Veniamin a frământat sufletul credincioșilor un timp îndelungat, îndemnând, combătând și învățând credincioșii cum să-și chivernisească viața pe acealume ca totuși să rămână fiecare întru dragostea lui Hristos.

Punctul culminant a fost atins în cuvintele închinare M. S. Regelui, pentru aniversarea celei de a 21 zile onomastice, sub a cărui domnie tânără dar vitejească se țese destinul neamului de către eroismul și abnegația ostașului român, care cu o hotărâre neșovăită ne apără la Răsărit glia și legea românească! La intonarea acestor fraze tumultuoase, inimile credincioșilor înmărmuriți de-atâta hotărâre, svâcnesc neostoite de-un foc și de-o dorință înțeleasă până și de Chiriarihul care tributar acelorași sentimente își scoate mitra, subliniind parcă sfințenia momentelor de înălțare, ca la cele mai importante momente din sfintele noastre slujbe bisericesti!...

Gândul fugar mi s'a legat de alte scene, asemănătoare, din trecutul nostru, pe cari Octavian Goga le-a immortalizat în poezia „Apostolul“.

Apostolul, preotul ardelean de altă dată:

„Moșneag albit de gânduri grele“

care avea darul să-și înduioșeze credincioșii până la lacrimi ori să-i încordeze până ce-și pipăiau

„Prăselele din cingătoare“

pentru câtă nedreptate le-a fost dat ca să îndure!...

Iată cum, părtașă acelorași dureri ale neamului, Biserica cu Chiriarihii și preoții ei în frunte, stă vecinic trează lângă popor și astăzi ca și ieri, și mâine ca și'n totdeauna!

După sf. Liturgie, P. S. S. Episcopul Veniamin a împărțit elevilor mai multe cărți de rugăciuni, apoi a inspectat agendele și arhiva parohiei, înscriind înalta vizită și în cartea de aur a comunei.

La ora 1½ s'a servit o masă comună în casa parohială, la care au fost invitați și reprezentanții autorităților din loc.

Voislova

În după amiaza aceleiași zile, P. S. Sa Episcopul Veniamin s'a deplasat în comuna vecină Voislova, unde a fost iarăși întâmpinat de un grup de călăreți, orânduie de vestitul primar Metodie Jompan din Marga.

La biserică, Păr. Gheorghe Adam, parohul satului, întâmpină înalta suită cu o alocuțiune emoționantă, caracteristică preoților experimentați și încercați de multe frământări în viața pastorală.

Cu intrarea Prea Sfinției Sale în biserică, ca la un semn, mulțimea ordonată intră în sfântul locaș și cu toții, intelectuali și săteni, se aliniaza pentru sfânta slujbă.

Prea Sfințitul oficiază slujba Vecerniei înconjurat de P. On. Prot. Ic. Stfor Romul G. Ancușă, consilier eparhial, preoții: Isaia Suru, adm. prot., Gh. Adam, parohul locului, Ioan Racoveanu-Ferdinand și protodiac. Teodor Roșca.

O notă caracteristică a locului este participarea unanimă a credincioșilor la răspunsurile sfintelor slujbe dumnezeesti. Este un semn care învederează stăruința preotului atât în școală la catehizare, cât și în afară de școală, în viață.

Prinzând neajunsurile parohiei, Prea Sfințitul, adresându-se credincioșilor, s'a ocupat stăruitor de sectari, arătând netemeinicia credinței acestora și înstreinarea lor vădită, pusă la cale de inamicii neamului, cu scopul de a ne destrăma.

Expunerea s'a făcut extrem de simțită și înțeleasă prin câteva exemplificări, văzute de P. S. Sa în Basarabia, cu ocazia misiunii din toamna trecută, când i-a fost dat să vadă că în fruntea sectarilor bapțiști a fost așezat un evreu.

Întorcând reversul problemei, Prea Sfințitul Veniamin arată credincioșilor care este adevărata credință și cum trebuie să și-o păstreze fiecare creștin adevărat.

Biserica tixită, n'a fost lipsită nici de sectari, dintre cari unul — și se zice că printre cei mai de frunte — n'a rezistat să nu-l podidească lacrimile la cele auzite!

Împărțind cărți de rugăciuni, P. S. Episcop s'a despărțit de credincioși cu o prietenie de nedescris, fiind însoțit până la casa parohială cu alaiu și ovațiuni.

După revizuirea agendelor parohiale și o scurtă dar afectuoasă întreținere cu membrii familiei Păr. Gh. Adam și fruntașii satului, Prea Sfințitul Episcop se retrage la reședință.

Și astfel, pe o vreme mohorită cu glod și ploaie de toamnă incipientă, Chiriarihul n'a pregătit să-și înceapă lucrul cel mai de căpetenie: vizitarea pe teren a fiilor sufletești, cari îi cer ocrotirea și sprijinul, dar îi și păstrează recunoștință de fi cu adevărat pentru înalta solici-tudine ce le dovedește.

Tradiția nu poate fi negată.

În Biserica ortodoxă Tradiția a jucat un rol important și în deosebi Tradiția ascetică a Răsăritului. Adversarii creștinismului au atacat-o neconținut. Primii creștini, spun raționaliștii, au transformat istoria autentică a lui Iisus, fiindcă ei L-au iubit. Răspunsul creștin este: ei au ținut cu o rigoare deosebită la El, fiindcă ei L-au iubit. Mântuitorul Iisus Hristos a venit pe pământ pentru ca să restabilească dragostea și mila de aproapele și ca să prevină atlearea tradiției.

În antichitate a existat o dragoste convențională, sau mai bine zis de etichetă, care se aplica din când în când în onoarea zeilor și cu ocazia diferitelor sacrificii religioase, după anumite obiceiuri bine stabilite. Când focul consuma victimele, când riturile pompoase erau împlinite, păgâni și farisei, își continuau viața lor de mai înainte. Formalismul acesta n'a putut să încălzească sufletul și pe aceștia Iisus Hristos i-a condamnat cu o severitate deosebită.

Dragostea adevărată emană din suflet, ea este un sentiment binevoitor, ea nu se traduce numai prin vorbe, ci și prin fapte pline de zel, ea trece peste banalitățile vieții. „Nu oricine care îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui meu celui din ceruri“ (Mat., VII, 21; Luca, VI, 26). O altă formă a dragostei pe care trebuie să o îndeplinească creștinul, este și ascultarea. „Deci, pentru ce-mi ziceți: Doamne, Doamne, dacă nu faceți ce Vă spun?“ (Luca, VI, 46). Și spune mai departe Mântuitorul: „Cine are poruncile mele și le păzește, acela este carele mă iubește; iar cine mă iubește pe mine, iubit va fi de către Tatăl meu și-l voi iubi și Eu și mă voi arăta lui“ (Ioan, XIV, 21); și „dacă iubiți poruncile Mele, veți rămâne întru iubirea Mea, după cum și Eu păziti-am poruncile Tatălui Meu și rămân întru iubirea Lui“ (Ioan, XV, 10). „Voi prietenii Mei sunteți, dacă faceți ceea ce Vă poruncesc“ (Ioan, XV, 14).

Aceste declarații ale Mântuitorului sunt precise. Ele rămân ca o poruncă a ultimei zile. „Atunci voi veți prinde a zice: Măncat-am în fața Ta și am băut și în ulițele noastre ai propovăduit. El însă, va rosti: vă spun, nu vă știu pe voi de unde sunteți. Depărtați-vă de la Mine, voi toți lucrători ai nedreptății“ (Luca, XIII, 26—27). Trebuie să reținem cuvintele energice ce le spune Iisus: „Mulți îmi vor zice

în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău, am profetit și cu numele Tău am scos demoni, și în numele Tău am făcut minuni multe? Atunci Eu voi mărturisi lor: niciodată nu v'am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine ceice lucrați fărădelegea“ (Matei, VII, 22—23). Și aceia cari împlinesc poruncile și cred în Iisus, săvârșesc mai mult decât lucrurile lor: „Amin, Amin grăesc vouă, cel ce crede în Mine va face și el lucrurile pe care le fac și Eu și va face și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl“ (Ioan, XIV, 12).

Iisus îi face atenți pe apostoli ca să se lapede de vanitate, să se adune cu toții și numele lor să fie înscris în ceruri: „Dar nu vă bucurați de aceasta că duhurile se pleacă vouă, ci vă bucurați că numele voastre sunt scrise în ceruri“ (Luca, X, 20).

A-L iubi pe Dumnezeu și pe Iisus Hristos a asculta de El, și de poruncile date de El, înseamnă a fi „apostol al iubirii“.

Dragoste, înseamnă a trăi după poruncile lăsate de Iisus: „Și întru aceasta știm că L-am cunoscut, dacă păzim poruncile Lui. Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le păzește, mincinos este și întru el adevărul nu se află“ (I Ioan, II, 3—4) și mai departe: „Iar cine păzește cuvântul Lui, întru acela cu adevărat dragostea lui Dumnezeu este desăvârșită. După aceasta cunoaștem că suntem întru El. Cine zice că petrece întru El dator este, precum Acela a umblat, și el să umble“ (I Ioan, II, 5—6).

Aceste maxime primordiale nu sunt o invenție târzie a conștiinței creștine, cum le place unor negatori ai creștinismului să afirme, ci ele sunt exprimate clar în sf. Evanghelie, sub diferite forme și în diferite locuri. Ele se opun fundamental concepțiilor morale păgâne. Să ne gândim un moment la dragostea și ascultarea primilor apostoli, la zelul lor și la nenumărații martiri ai creștinismului, și atunci înțelegem de ce tradiția vechii lumi creștine a rămas scumpă tuturor.

Dragostea, ascultarea, exemplele nenumărate pe cari le-a arătat Hristos, ca și predicile Sale ne arată drumul clar al formulei, care poate fi rezumată în: „Păstrați Tradiția!“ Ea a fost păstrată cu sfințenie începând cu convertitul de pe drumul Damascului, sf. apostol Pavel și până la filosoful-martir sf. Justin, în întreg Occidentul și Orientul.

Dragostea lui Hristos a făcut ca să fie alungate toate apocrifele, speculațiunile, gnos-

tice, marcioniste, filosofia profană — toate acestea până la raționalismul timpului nostru, la ateismul și sectele nenumărate, au fost stigmatizate și alungate din Biserica ortodoxă. Să nu uităm, că Mântuitorul a spus: „Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună: risipește“ (Matei, XII, 30).

Prof. C. Rudneanu

Un preot tânăr.¹

— După zece ani de muncă. —

I

„Și am văzut un cer nou și un pământ nou... Și am văzut cetatea cea sfântă, noul Ierusalim, coborîndu-se din cer dela Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei“ [Apocalipsă, 21, 1-2].

Prea Sfințite Stăpâne,

Prea Cucernici Frați,

Prea iubiții mei credincioși,

În această zi mare și sfântă, pe care Domnul a hărăzit-o dreptcredincioșilor români din Jimbolia „să se bucure și să se veselească întrânsa“, n'am aflat în sf. Scriptură alte cuvinte mai potrivite spre a Vi le adresa, decât cele ale sf. apostol și evanghelist Ioan, dela cap. 21 al Apocalipsei sale.

Neamul românesc subjugat, o mie de ani a așteptat *un cer și un pământ nou*, în care să domnească pacea, dreptatea și libertatea. El, ca și ap. Ioan, a întrezărit, prin conducătorii lui firești, prin chenezii, voievozii, vlădicii și preoții lui, peste veacuri, acest cer și acest pământ nou; — și, sprijinit pe Providență și pe dreptatea istorică, el a văzut aieva cetatea cea sfântă, noul Ierusalim: *România-Mare*, coborîndu-se dela Dumnezeu din cer, în anul mântuirii 1918.

Dar, cerul și pământul cel nou era *dorit* deopotrivă de cei vii ca și de cei ce au trecut, prin luptă eroică, pragul acestei vieți. Sufletele morților, ale martirilor cauzei naționale — începând cu ale marelui voievod Optum, care, numai la câțiva kilometri depărtare de acest loc, a murit de mâna generalului trădător Cenad, trecut în slujba regelui Ștefan

1. Cuvântarea P. C. Protoiereu Dr. Gheorghe Coloșman, profesor la Academia teologică, ținută cu ocaziunea sfințirii bisericii ortodoxe-române din Jimbolia, la 20 Iulie 1942.

zis „cel sfânt“ la anul 1030² —, porunceau celor vii să întindă granițele naționale, ocrotitoare ale sufletului românesc, până unde se odihnesc, de sute de ani, osemintele lor sfinte.

Alăturarea Jimboliei la trupul țării-mame în anul 1924, este urmarea firească a acestei porunci, ce vine de dincolo de ceruri. Strămoșii noștri, cari din vremuri imemorabile au locuit această comună, până pe la 1766, vor tresări azi de bucurie în mormintele lor necunoscute, și, alături de noi, vor sărbători clipa, când cetatea cea sfântă, această biserică, gătită ca o mireasă, primește pe mirele ei mult dorit, care sunteți Prea Sfinția Voastră, Prea Sfințite Părinte Episcop Vasile.

În acest moment solemn aud și eu, ca odinioară sf. ap. Ioan, glasul celui ce șade pe tronul măririi zicând: „Iată cortul lui Dumnezeu este cu oamenii, și el va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul lui și însuși Dumnezeu va fi cu ei. Și va șterge orice lacrimă din ochii lor și moarte nu va mai fi, nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut“ [Apoc., 21, 3-4].

Intradevăr, iubiților, de-acum încolo *Dumnezeu va fi cu noi*, aici, la granița de Apus a României. El va fi prezent în mintea și inima noastră, în ochii și vieța noastră, în cuvintele și faptele noastre. Domnul va fi scutul și apărarea noastră: „stânca noastră de apărare și cetatea de scăpare“ [Ps., 30, 2 și 60, 3]. De acum încolo El va căuta din cer și va cerceta viea pe care a răsădit-o dreapta Sa în pământul românesc al Jimboliei [Ps., 79, 14-15]. El va șterge lacrimile ce brăzdează adânc obrajii poporului Său, asigurându-ne, pe cei ce „iubim arătarea Lui“, că în pământul Său cel nou, *pe care ni-l va da*, ca răsplată dreaptă pentru credința noastră în dumnezeirea și Crucea Fiului Său [I Ioan, 5, 4-5], și pentru suferințele de mii de vieți românești, tinere și curate, jertfite pe altarul sfânt al Patriei mutilate, nu va mai permite vrăjmașilor noștri seculari să ne mai asuprească frații, — și că între noi nu va mai fi moarte, nici plângere, nici durere.

Din Biserica Lui, pe care a întemeiat-o prin sângele Fiului Său, va izvorî, ca dintr'un izvor, *apa vieții*, apa Evangheliei, din care Neamul nostru românesc *a băut și va bea în veac*, — și va trăi în veac pe pământul moși-strămoșilor noștri, la Răsărit ca și la Apus.

2. Juhász Kálmán, *A Csanádi püspökség története. Alapításától a tatárjárásig, 1030-1242*, Makó, 1930, pp. 21-43; Idem, *Hajdani monostorok a csanádi egyházmegyében*, Budapest, 1926, pp. 21-22, 44-46;

Prea Sfințite Părinte,

N'am cuvinte să pot tălmăci îndeajuns bucuria mare pe care sufletul meu o simte în această minunată zi, când, după trei ani, mă văd din nou în mijlocul aceluia, pe cari, cu creștință și cu dragoste, i-am păstorit 11 ani. Dacă am venit azi aici, am venit să împărtășesc bucuria celor ce 11 ani au muncit alături de mine, spre a face posibilă sărbătoarea de azi.

Am venit spre a mulțumi lui Dumnezeu, care a binevoit să mă înconjure cu oameni înțelegători, cari au crezut că idealurile și gândurile curate și sincere ale unui preot, ce împlinise abia 23 ani, merită — când sunt puse exclusiv în slujba Neamului și a Bisericii străbune, — să fie sprijinite în acțiunea lor *creatoare*.

Gândul meu plin de recunoștință se îndreaptă mai întâi spre fericitul de pie memorie episcopul *Dr. Grigorie Gh. Comșa* al Aradului, care la 12 Aprilie 1928 mi-a împărtășit harul sfânt al Preoției și m'a învrednicit de înalta sa încredere, trimitându-mă, la 13 Aprilie 1928, în această parohie restaurată, spre a o organiza și a-i crea așezămintele spirituale de care are nevoie, pentru a putea răspunde sublimii sale chemări, de *sentinelă a sufletului românesc*, la granița de Apus a României-Mari.

Cu binecuvântarea acestui fericit Episcop, la două luni dela instalarea mea aici [la început ca adm. parohial, iar peste un an ca paroh ales] am pus temelii *casei parohiale*, în forma unei vile cu etaj [în care m'am mutat în Aprilie 1929], iar cinci ani mai târziu, în toamna anului 1933, fără a avea vreun fond mai însemnat la dispoziție, decât fondul spiritual al nădejzii în Domnul, care mă va ajuta să-l ridic aici Casă, am pus — alături de casa parohială, pe terenul donat de contele *Csekonits* — temelii acestei monumentale biserici, ale cărei lucrări de zidărie, arhitectură, sculptură și pictură le-am supravegheat timp de 6 ani.

Același Episcop m'a sprijinit în strădania mea de mai mulți ani de zile să pot împroprietări parohia cu 34 jughere pământ arător în hotarul comunei Jimbolia, asigurându-i astfel și *subsistența materială*.

Cuvinte pline de grație se cuvintur celor ce mi-au întins mână de ajutor în realizarea idealului meu, care a fost și al creștinșilor mei iubiți.

Szentkláray Jenő, *Krassó vármegye őshajdona*, Budapest, 1900, pp. 87—96,

Ș T I R I

Telegramele expediate din prilejul zilei sf. Arhangheli Mihail și Gavril de Prea Sfințitul Episcop Veniamin:

Majestății Sale Regelui Mihai I

București

Palatul Regal

Atât în numele meu personal cât și în numele Clerului și Poporului dreptcredincios din eparhia Caransebeșului, Vă rog respectuos Sire să binevoiți a primi din prilejul zilei onomastice asigurarea întregului nostru devotament și dorința pentru care Biserica noastră se roagă ca să aveți dela Dumnezeu domnie îndelungată încununată cu glorie și împlinirea idealului de a avea pe toți Români sub sceptrul Majestății Voastre

Episcop VENIAMIN

La aceasta, M. S. Regele a răspuns:

Mulțumesc călduros

MIHAIL

*Domnului Profesor Mihail Antonescu
Vicepreședintele Consiliului de Miniștri*

București

Din prilejul zilei onomastice rog pe Excelența Voastră să binevoiască a primi în numele meu și al Clerului și Poporului din Episcopie omagiu respectuos și urarea de a duce la sfârșit norocos idealul la care toți Români suntem astăzi angajați încununându-se cu bine și mărețul program la care osteniți neîncetat împreună cu urednicii Dvoastre colaboratori

Episcop VENIAMIN

De ziua M. S. Regelui Mihai I s'a săvârșit Duminecă în biserica noastră catedrală Doxologie, în cadrul sfintei Liturghii, de soborul preoților slujitori. Au luat parte reprezentanții autorităților civile și militare. Răspunsurile, atât la sf. Liturghie cât și la serviciul de mulțumită, le-a dat corul „Reuniunii de cântări și muzică“.

Hirotoniri. Prea Sfințitul Părinte Episcop Veniamin a hirotonit întru preoți pe candidații: Mircea Ionescu pentru parohia Bacăia, Gheorghe Alexandru pentru parohia Măgura și Petru Baltă pentru parohia Curechi, din cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului, trimiși din lipsă de timp pentru hirotonire la Prea Sfințitul nostru Episcop.

Asemenea au fost hirotoniți întru preoți candidații Gheorghe Mitrică pentru parohia Cetate și Ștefan Răceală pentru parohia Opreșor, din Arhiepiscopia Craiovei.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Veniamin a participat Joi, în 12 Noembrie a. c. la ședința generală a comitetului asociațiunii „Astra”, a despărțământului local, dând anumite îndrumări pentru programul viitor de lucru.

S'a hotărât ca și'n acest an să se țină conferințe, dar de data aceasta în două serii, o serie de conferințe cu subiecte teologice și una cu subiecte științifice, cari vor fi ținute de profesorii facultăților de teologie și de profesorii universitari, ai extensiunii universității din Cluj-Timișoara. S'a hotărât înființarea de școli țărănești și școli de gospodărie casnică în câteva sate.

Misiuni canonice. Pe drumul prăfuit al satelor și al cătunelor celor mai îndepărtate, dar pe drumul simțămintelor și al cugetelor curate și-a îndreptat neobosit pașii P. Sfințitul nostru Stăpân, spre a inspecta chiar și cel mai micuș și izolat cătun, cu gândul mereu de a prisi din comoara sufletului Său, de a tămădui relele și îndrepta anumite lipsuri. Celor începători, celor încercați, le-a revărsat nădejdi și speranțe noi, le-a dat îndrumări în misiunea lor grea de astăzi. Fie care inspecție, a fost o minunată primenire sufletească pentru fie care slujitor al altarului. Câte îndemnări, câte sfaturi n'a cules fie care din gura Stăpânului lor îngrijat de talanții dați lui spre chivernisire.

Adevărat că pe alocurea Prea Sfințitul nostru Episcop a trebuit să și dojenească pentru unele neglijențe, dar pe fiecare l-a animat spre căutarea rosturilor mai înalte în viața aceasta pământească, potrivit cu misiunea clerului în aceste vremuri de grea cumpănă. Convingându-se în fiecare sat de împlinirea dat-nilor, pe toți i-a îndemnat să stea mereu de veghe și să înțeleagă grelele imperative istorice ale acestor zile.

Prea Sfințitul nostru Stăpân, înțelept cunoscător al administrației și al problemelor mari bisericești, n'a cruțat nici o osteneală spre a se duce pe cele mai grele drumuri de străbătut, ca toți cei ce au îndrăsnit a călca orânduiri sfintelor noastre biserici, sau a nu-și îndeplini misiunea lor, să fie dojeniți, iar cei ce au de luptat cu multe greutateți, încurajați.

Astfel au mai fost inspectate următoarele parohii, până în prezent:

a) În ziua de 28 Octomvrie a. c., 1. Cârpa și 2. Vălișoara.

b) În ziua de 29 Octomvrie a. c., 1. Jena, 2. Căvâran și 3. Prisaca.

c) În ziua de 30 Octomvrie a. c., 1. Apadia, 2. Delinești și 3. Ohabița.

d) În ziua de 31 Octomvrie a. c. 1. Rugi și 2. Valeaboul.

e) În ziua de 5 Noembrie a. c. 1. Gavojdia, 2. Logojel, 3. Silha, 4. Logoj și 5. Bujor.

f) În ziua de 6 Noembrie a. c. 1. Făget 2. Mănticul-mic, 3. Fârdia, 4. Gladna română, 5. Zolt, 6. sf. Mănăstire „Isvorul Miron” și 7. Curtea.

g) În ziua de 8 Noembrie a. c., 1. Rusca-montană și 2. Voislova.

Deschiderea solemnă a Universităților Românești. În 1 Noembrie s'au inaugurat cursurile Universității Daciei Superioare din Cluj-Sibiu. Din prilejul

sfințirii steagurilor I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae a rostit o cuvântare plină de duh patriotic și creștinesc. În 8 Noembrie, tot în cadre solemne, s'a deschis Universitatea Cluj-Timișoara și cea din București.

Cercuri religioase în protopopiatul Logojului. În ziua sf. Mare Mucenic Dimitrie isvoritorul de mir, s'au întrunit preoții cercului Satumic în *Herendești*. S'a săvârșit sf. Liturghie de soborul preoților: Ioan Enuica-Oloșag, Aurel Lazăr-Satumic și Cornel Suru-Herendești. La cuvintele liturgice „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați” 15 persoane primesc sf. Taină a Împărtășirii. Predica pr. A. Lazăr despre credința neștrămutată și vrednică de urmat a sf. Mucenic Dimitrie a întărit în inimile întristate de greutatea vremurilor ale oamenilor convingerea într'o îndreptare... Impresionant a fost iarăși parastasul săvârșit pentru eroii căzuți din această comună și pentru alți răposați, predicând preotul locului, C. Suru, despre însemnătatea parastaselor în legătură cu credința noastră în nemurirea sufletelor.

Cercul pastoral Logoj s'a întrunit în 25 Octomvrie a. c. în comunele Hodoș și Boldur, iar în 1 Noembrie în Hezeriș și Silha. Sub conducerea pr. M. Jigorea-Logoj și în soborul preoților N. Sintescu-Logoj, Z. Humița al locului, Ioan Nimu-Hezeriș și a diaconului P. Laețiu din Logoj, s'a sfințit o cruce reparată, lângă gara Boldur. Păr. M. Jigorea a vorbit despre Cruce, simbolul mântuirii omenești, laudând zelul creștinesc al binecredincioșilor: Gh. Oncu, I. Banceu și P. Dungariu, funcționari ceteriști, cari au reparat monumentul creștinesc din apropierea gării lor. S'a mers apoi la Hodoș, unde aceiași preoți și Val. Blajovan al locului au săvârșit sf. Liturghie. Păr. diacon P. Laețiu a predicat în legătură cu evanghelia zilei. Au trecut apoi din nou, toți preoții participanți, la Boldur spre a binecuvânta tradiționalul praznic de mulțumită lui Dumnezeu, săvârșit de credincioși înaintea sf. biserici. Păr. M. Jigorea i-a încurajat și întărit în obiceiul acesta creștinesc și adânc uman. S'a făcut apoi Vecernia cu litie, predicând preotul Ioan Nimu din Hezeriș. Această misiune a fost onorată de o seamă de coriști din societatea corală „Progresul” din Logoj.

În Dumineca dela 1 Noembrie membrii cercului s'au întrunit în Hezeriș. S'a săvârșit și aici Liturghia în sobor. A predicat păr. M. Jigorea participând numeroși credincioși. După masă s'a săvârșit Vecernia în Silha, predicând pr. Z. Humița din Boldur. După Vecernie s'au întrunit în Casa Națională unde pr. N. Sintescu a vorbit despre lux — foarte răspândit aci — și urmările acestui urit obicei. În ședința intimă s'au discutat apoi o seamă de probleme și chestiuni în legătură cu viața preotului, îmbrăcăminte, comportare etc.

Consilieri eparhiali au fost aleși, în vicariatul Alba-Iulia, PP. CC. Lor părintele Teodor Ciuruș, redactorul organului eparhial „Renașterea”, și păr. profesor Lucian Munteanu.

DI Dr. Ioan Papp, primul președinte al Curții de Apel din Sibiu, și-a lăsat averea dela Beiuș, în valoare de 5 milioane lei, Episcopiei de Oradea-Beiuș, cu scopul ca din veniturile ei să se ajute la învățătura copiii sărguitori și săraci din Beiuș și jur. Actul acestă de donație așează pe dl Ioan Papp în rândul marilor binefăcători ai neamului nostru, — ca fiu bun al Bisericii noastre s'a dovedit încă de multă vreme.

Parastas pentru eroii Regimentului 96 Infanterie. Sâmbătă în 7 Noembrie s'a oficiat în catedrala noastră, parastas pentru eroii, ofițeri și soldați, ai regimentului nostru 96, căzuți în lupta pentru cruce și patrie. În prezența P. S. Episcop Veniamin, un sobor de 7 preoți, pontificând I. P. C. Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioc, a săvârșit parastasul la care au participat: corpul ofițerilor aflați la P. S., ostași, elevii școalelor secundare, autoritățile civile și numeros popor. Fiori de durere ne-au străbătut când preoții au pomenit numele celor 13 ofițeri eroi și cei 456 ostași, tributul greu al unității noastre viteze. Cuvântarea I. P. C. Arhim. Dr. L. Busuioc, din care s'a desprins durerea pentru cei morți, dar îndeosebi s'a justificat jertfa lor în lumina învățaturii și a muceniciei creștine, a fost ascultată în tăcere de mormânt, revărsând ea balsam alinător peste sbuciumul nostru sufletesc.

Măsuri înțelepte au luat organele școlare din Arad cu privire la disciplina elevilor dela școalele secundare din municipiul Arad. Intre altele, s'a oprit plimbările după ora 6 seara pe stradă, precum și frecventarea localurilor de cinematograf și teatru fără învoirea direcțiunii școlare sau a dirigenților de clasă. S'a mai hotărât ca tinerimea acestor școale să fie însoțită, la serviciile religioase totdeauna de către un profesor sau profesoară.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5743 B. 1942.

CONCURS.

Pentru întregirea postului de secretar la Academia teologică din Caransebeș se publică concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Postul de secretar este retribuit din bugetul Statului, cu salariul ce se încuvințează din partea Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor și care de prezent este de Lei 9000 lunar.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile lor Rectoratului Academiei teologice, anexând următoarele documente:

- a) Extras de botez.
- b) Certificatul școlar despre studiile secundare terminate, absolența de liceu cu bacalaureatul sau studii echivalente.
- c) Certificat din cazierul judiciar și certificat de moralitate dela oficiul parohial.

Se observă, că vor fi preferați candidații cu studii teologice și eventual preoții.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută în 29 Oct. 1942.

Episcop :

† VENIAMIN

Consilier referent:

Prof. R. G. Ancușa

Redactor responsabil NICOLAE CORNEAN consilier eparhial

AVIZ!

Aducem la cunoștința Cucernicilor Preoți, că se află sub tipar și nu peste mult va apare

Calendarul Românului

al Eparhiei noastre
pe anul comun 1943

care va cuprinde pe lângă partea calendaristică și datele statistice (șematism) din parohii și numele învățătorilor, târgurile de peste an, o mulțime de fotografii și o bogată lectură religioasă-morală, foarte instructivă, diferite sfaturi economice și sanitare pentru popor și altele. Cuc. preoți sunt poțiji să aducă din fața altarului de pe acum acest lucru la cunoștința credincioșilor și să-i îndemne ca toți să și-l procure, ca din nici o casă să nu lipsească. Să nu primească nici un altfel de calendar ce s'ar trimite sau îmb'a din altă parte.

Au sosit și se află de vânzare la **LIBRĂRIA DIECEZANĂ** Caransebeș

Cărți de Religie

de Dr. Petru Barbu
pentru cl. I-IV primară

Tot la Librăria Diecezană
se află de vânzare și

Odăjdii, obiecte bisericești

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș.